

Gadebilleder

12 citater fra Heinz Emigholz' Streetscapes [Dialogue]

I Streetscapes [Dialogue] af tyske Heinz Emigholz er "samtalen" det narrative og teoretiske afsæt. Filmen består af én lang dialog mellem en instruktør (en stedfortræder for Emigholz selv) og en psykolog. De taler bl.a. om instruktørens barndom og interesse for filmmediet. [Dialogue] er både en refleksion over og en udvidelse af den idiosynkratiske tilgang til filmmediet, som Emigholz har brugt de sidste par årtier på at perfektionere. Emigholz forbindes oftest med sine arkitekturfilm, der gennem afbildningen af bygninger anlægger et særegent fokus på "rummet". Ikke mindst det filmiske rum; måden, hvorpå rummet omformer sig, når det opleves gennem det maskinelle, tidsbaserede medie, hvis blik differentierer sig fra menneskets. Størstedelen af Emigholz' film består af statiske, skævvinklede indstillinger, der får bygningerne til både at fremstå som konkrete genstande, altså mursten, cement, beton og abstrakt-geometriske former. I [Dialogue] indlejres de to karakterer som endnu et lag i bygningernes abstrakte og konkrete samspil. Der er mange indsigter at finde om filmmediet i filmens dialog, som på et tidspunkt fortjener at blive nedskrevet i sin helhed. Indtil da præsenterer vi her 12 fascinerende uddrag.

Oscar Pedersen

Jeg plejede at gå ind i redigeringsrummet og finde historien. Det var min idé. Ikke at begynde med historien.

*

Når jeg ser mine film, ser jeg dem, som hvis en anden havde lavet dem.

*

Mens jeg stadig var ung, fandt jeg ud af, at sproget ikke var nok. Meget af det, der skal kommunikeres, kan ikke blive kommunikeret gennem sprog. Det var grunden til, at jeg begyndte at arbejde med billeder. Jeg tænkte, at dette var en måde at kommunikere på, som opererer på et mere komplekst, ikke-lineært plan.

*

Det er et almindeligt udgangspunkt i fotografikunsten, at man afbilder noget, der ligger uden for en selv. Man tog netop *dette* billede i netop *dette* tidsrum, og så laver man en kollage med andre stykker af tid og billeder. Men det er altid noget, der allerede eksisterer uden for én selv. Det, man tilføjer, er alle de beslutninger, der førte til dette punkt og som bringes ind i dette produkt. Men det kan godt være skjult.

*

Streetscapes [Dialogue] (2017). Foto: Filmgalerie 451.

Jeg har aldrig rigtig været interesseret i realistisk skuespil.

*

Man lægger et sort stykke stof over sit hoved, kigger gennem linsen og så er man uden for verden, men på samme tid er man også mere inde i den end nogensinde før.

*

Jeg har aldrig troet på, hvad visse personer inden for filmteorien siger: "Kameraet er øjet." Kameraet er ikke øjet, kameraet er et kamera, og det er placeret foran øjet. Man kigger rent faktisk ind i kameralinsen og træffer beslutninger derindefra. Det er et tredelt-system, ikke et todelt-system. Kameraet er ikke et øje, og øjet er ikke et kamera.

*

Hvis man kun bruger billedet som et vindue ud til verden og bevarer det dér, for at man derved kan tænke, at det er "mit øje", er man på afveje. I mange film opfører kameraet sig, som om det ikke er til stede, det ønsker jeg ikke. Jeg vil have alle til at vide, at det *er* der. Når jeg indimellem ser mine film og bemærker datoen for, hvor jeg var på et bestemt tidspunkt, tænker jeg, at dette lille stykke tid i det mindste ikke var spildt. Det er et bevis på, at jeg var der. Jeg var ikke fjernt fra virkelighedens verden eller sindssyg.

Det vandrende kamera bør være sin egen entitet, en tredje person. Kameraet er ikke mit øje, og det er ikke dit øje, det er en tredje størrelse.

*

En trappe har meget med den menneskelige krop at gøre, fordi trinenes højde udgør nøjagtig, hvad vi kan overkomme for at bevæge os fra et niveau til et andet. Det er et menneskeligt påfund skabt til, at vi kan tilgå forskellige rum, og det tillader mange forskellige måder at se på mellem forskellige niveauer. Du kan vælge at gå et trin op, du kan se dig tilbage, du kan se op eller du kan se ned. Du ændrer hele tiden dit perspektiv, når du er på en trappe. Den er et enormt filmisk objekt med hensyn til at bruge den og se på den. Den er dobbeltsidet, og den aflægger altid et løfte om *noget*. Er der en trappe, er der et nyt niveau. Og i filmen bruges den selvfølgelig til at introducere et nyt rum. Men trinnet er det mest bevægende aspekt ved trappen. Trinnet er formet efter vores krops evne til at klatre. Hvert trin er en påmindelse om, hvad vi kan, og at vi kan gå frem og tilbage. Trappen er et meget kompliceret og næsten filosofisk objekt.

*

Arkitektoniske rum taler til mig. Det tog mig lang tid at opdage, at mennesker oplever rum forskelligt. Nogen mennesker går bare gennem dem uden at lægge mærke til

dem. Alle har forskellige forståelser af et givent rum. Først tænker man, at alle har den samme forståelse, men så indser man, at man erfarer noget fuldkommen andet, end en anden person gør. Jeg kan godt lide komplicerede rum. Idéen om, at mennesker har forskellige oplevelser af rum, var for mig meget mærkelig. Vi er nødt til at oversætte rum for hinanden.

*

Processen i at arbejde med materialet er vigtig. Vi er nødt til at behandle det, og så forvandler det sig til noget andet. Man sidder derhjemme og arbejder med disse små billeder, man har optaget. Pludseligt vokser en ny form for virkelighed ud af materialet. Det er et meget besynderligt og kraftfuldt øjeblik. Det er vigtigt, at dette sker. Det er grunden til, at jeg ikke bryder mig om konceptuel kunst, hvor man bare har et koncept, og ikke behøver at realisere det yderligere, fordi alt allerede eksisterer i selve konceptet. Jeg har brug for genstanden. Sandheden ligger i genstanden.